

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöjen ja vakuutusyhtiöiden omistajavalvontaa koskevan direktiivin täytäntöönpanemiseksi. Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa olevat säännökset Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää omistajan epäsovivuuden perusteella omistusosuuden hankinta luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, vakuutusyhtiössä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä ehdotetaan siirrettäväksi Finanssivalvonnasta annettuun lakiin. Samalla niitä perusteita, joilla Finanssivalvonta voi kieltää omistusosuuden hankinnan, täsmennettäisiin direktiivin edellyttämällä tavalla.

Finanssivalvonta saisi arvioida omistajan sopivuutta ainoastaan laissa erikseen säädettyillä perusteilla. Näitä perusteita olisivat omistajan maine, omistajan taloudellisen aseman riittävyys, johdon luotettavuuden tai muiden toimilupaedellytysten vaarantuminen kohdeyrityksessä, kohdeyrityksen valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantuminen sekä hankinnan liittyminen rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tiedoista, jotka ennen omistusosuuden hankintaa on toimitettava Finanssivalvonnalle mainittujen edellytysten selvittämiseksi.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi omistuksen kieltämistä koskevan asian käsittelyä Finans-

sivalvonnassa koskevat direktiivissä edellytetyt menettelytapasäännökset. Finanssivalvonnan olisi käsiteltävä asia 60 arkipäivässä ilmoituksen tekemisestä uhalla että hankinta katsotaan hyväksytyksi. Finanssivalvonta voisi käsittelyajan 50 ensimmäisen arkipäivänä aikana kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttäisi käsittelyajan siihen saakka, kunnes pyydetyt lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi. Jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin ulkomainen ETA-valvottava, Finanssivalvonta voisi jatkaa keskeytysaikaa enintään 30 arkipäivällä.

Omistusosuuksien hankintaa koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin edelleen luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa pääosin nykyistä lakia vastaavasti.

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa nykyisin olevat rajoitukset, jotka koskevat samaan konserniin kuuluvien luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan oikeutta osallistua toisella toimialalla toimivan konserniyrityksen hallintoon, ehdotetaan kumotaviksi.

Ehdotetut lakimuutokset eivät koskisi työeläkevakuutusyhtiöitä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 21 päivänä maaliskuuta 2009.

## SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 JOHDANTO.....	4
2 NYKYTILA.....	4
2.1 Nykyinen lainsäädäntö.....	4
Ilmoitusvelvollisuus.....	4
Hankinnan vastustaminen.....	5
Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisuus.....	5
2.2 Direktiivi.....	6
3 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	6
4 ESITYKSEN TAVOITTEET.....	7
5 KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
5.1 Yleistä.....	7
5.2 Omistusosuuksien hankintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus.....	8
5.3 Finanssivalvonnan oikeus kieltää omistusosuuden hankinta.....	8
5.4 Omistusosuuden hankinnan vastustamisessa noudatettava menettely.....	9
5.5 Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuus.....	9
5.6 Elinkeinoyhteisöjen omistusta koskevat rajoitukset.....	9
6 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	10
7 ASIAN VALMISTELU.....	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	11
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	11
1.1 Laki Finanssivalvonnasta.....	11
1.2 Laki luottolaitostoiminnasta.....	14
1.3 Laki sijoituspalveluyrityksistä.....	15
1.4 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta.....	15
1.5 Vakuutusyhtiölaki.....	15
4 luku Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuuosuudet.....	15
6 luku Vakuutusyhtiön johto ja edustaminen.....	16
29 luku Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset.....	17
1.6 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä.....	17
2 VOIMAANTULO.....	17
LAKIEHDOTUKSET.....	18
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	18
Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	20
Laki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta.....	22
Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain muuttamisesta.....	23
Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta.....	25
Laki työeläkevakuutusyhtiölain 1 §:n muuttamisesta.....	26
LIITE.....	28
RINNAKKAISTEKSTIT.....	28
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	28
Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	32
Laki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta.....	36

Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain muuttamisesta .....	39
Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta .....	42
Laki työeläkevakuutusyhtiölain 1 §:n muuttamisesta .....	49

## YLEISPERUSTELUT

### 1 Johdanto

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/44/EY neuvoston direktiivin 92/49/ETY sekä direktiivien 2002/83/EY, 2004/39/EY, 2005/68/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta rahoitusalaalla tapahtuvaan omistussuhteiden hankintaan ja lisäämiseen sovellettavien toiminnan vakauden arviointia koskevien menettelysääntöjen ja periaatteiden osalta (jäljempänä *direktiivi*), annettiin 5 päivänä syyskuuta 2007. Direktiivi on saatettava voimaan kansallisessa lainsäädännössä 21 päivään maaliskuuta 2009 mennessä.

Direktiivin taustalla on eräissä Euroopan Unionin jäsenvaltioissa havaitut tapaukset, joissa kansalliset viranomaiset ovat kansallisten markkinoidensa suojelemiseksi käyttäneet väärin nykyisten direktiivien mukaista valvontaviranomaisen oikeutta estää osakkeiden ja osuuksien hankinta luottolaitoksissa, sijoituspalveluyrityksissä ja vakuutusyhtiöissä. Nykyiset säännökset edellyttävät, että valvontaviranomainen voi kieltää tietynsuuruisten omistussuhteiden hankinnan luottolaitoksissa, sijoituspalveluyrityksissä ja vakuutusyhtiöissä omistussuhteen hankkijan epäsovinnuuden perusteella. Vaikka havaitut väärinkäyttötapaukset ovat olleet selvästi sisämarkkinaperiaatteiden vastaisia, niihin on ollut vaikea puuttua, koska direktiiveissä ei ole säädetty tarkemmin siitä, millä perusteilla valvontaviranomainen voi katsoa osakkeiden tai osuuksien omistajan epäsovinnaksi. Tämän vuoksi pidettiin välttämättömänä tarkistaa luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiöiden toimintaa koskevia direktiivejä siten, että niissä säädetään nykyistä tarkemmin perusteista, joilla valvontaviranomainen voi vastustaa omistussuhteiden hankkimista näissä yrityksissä.

Direktiivin johdosta on tarpeen tarkistaa Finanssivalvonnasta annettua lakia (878/2008), luottolaitostoiminnasta annettua lakia (121/2007), sijoituspalveluyrityksistä annettua lakia (922/2007), rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia (699/2004) ja vakuutusyhtiölakia (521/2008). Vakuutusyhtiölain muuttamisen vuoksi työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun

lakiin (354/1997) on lisäksi tarpeen tehdä yksi lakitekkinen muutos, joka ei muuta lain asiasisältöä.

### 2 Nykytila

#### 2.1 Nykyinen lainsäädäntö

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa säädetään pääosin samansisältöisesti luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisön ja vakuutusyhtiön omistussuhteiden hankintaa ja luovuttamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä valvontaviranomaisen oikeudesta vastustaa omistussuhteen hankintaa. Säännökset perustuvat rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa lukuun ottamatta kutakin toimialaa koskeviin direktiiveihin. Työeläkevakuutusyhtiöiden omistajavalvonnasta säädetään erikseen työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

#### Ilmoitusvelvollisuus

Omistussuhteiden hankintaa ja luovuttamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä sekä vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä. Mainittujen lainkohtien mukaan jokaisen, joka aikoo hankkia luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä välittömästi tai välillisesti osuuden, joka on vähintään 10 prosenttia osake-, osuus- tai takuupääomasta tai tuottaa vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänivallasta, on ilmoitettava hankinnasta Finanssivalvonnalle. Vakuutusyhtiölaissa ilmoitusvelvollisuutta on täsmennetty siten, että ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun omistussuus muuten oikeuttaisi käyttämään edellä tarkoitettuun omistussuhteen rinnastettavaa tai muuten merkittävää

vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa. Vastaava ilmoitus on tehtävä mainittujen lainkohtien mukaan myös silloin, kun omistusosuus nousee 20, 33 tai 50 prosenttiin tai kohdeyrityksestä tulee tytäryritys. Ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun omistusosuus laskee edellä mainittujen rajojen alle.

Edellä mainittujen rajojen laskemisesta säädetään eri laeissa osittain toisistaan poikkeavasti. Luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöjen osalta on säädetty, että omistusosuudet lasketaan arvopaperimarkkinain (495/1989) 1 luvun 5 §:n ja 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentin ja niiden nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Viimeksi mainituilla lainkohdilla on saatettu voimaan Euroopan Parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseen laskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (jäljempänä *avoimuusdirektiivi*). Mainittuja lainkohtia täydentää valtioneuvoston asetus liputusvelvollisuudesta ja omistusosuuksien ilmoittamisen yhteydessä annettavista tiedoista (154/2007). Ilmoitusvelvollisuutta koskevien rajojen laskemiseen sovelletaan siten, mitä liputusvelvollisuudesta arvopaperimarkkinoilla on säädetty. Vakuutusyhtiölaissa ei säädetä tarkemmin siitä, miten rajat lasketaan.

Vakuutusyhtiölain 4 luvun 7 §:ssä säädetään erikseen tiedoista, jotka omistusosuuden hankintaa ja luovuttamista koskevassa ilmoituksessa on annettava. Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten osalta ei ole säädetty tarkemmin ilmoitukseen liitettävistä tiedoista.

#### Hankinnan vastustaminen

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 12 §:ssä ja vakuutusyhtiölain 4 luvun 9 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää omistusosuuden hankinta. Mainittujen lainkohtien mukaan Finanssivalvonta voi kieltää hankin-

nan, jos omistus vaarantaisi luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän tai vakuutusyhtiön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan taikka vakuutusyhtiössä lisäksi vakuutetut edut. Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätös kolmen kuukauden kuluessa saatuaan omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen. Säännökset ovat näiltä osin pääosin samansisältöiset kaikissa mainituissa laeissa.

Vakuutusyhtiöiden osalta on lisäksi säädetty, että Finanssivalvonta voi asettaa hankinnalle ehtoja, joita se pitää tarpeellisenä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiseksi tai vakuutettujen etujen turvaamiseksi. Niin ikään vakuutusyhtiöiden osalta on säädetty, että hankinnan tai luovutuksen osapuolet eivät saa ryhtyä toimenpiteisiin hankinnan toteuttamiseksi ennen kuin asiassa on annettu lopullinen päätös tai hankinta voidaan muuten katsoa hyväksytyksi. Vastaavia säännöksiä ei sisälly muihin lakeihin.

Mainituissa luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöä koskevissa lainkohdissa sekä vakuutusyhtiölain 4 luvun 10 §:ssä säädetään lisäksi Finanssivalvonnan oikeudesta rajoittaa osakkeen- tai osuudenomistajia käyttämästä osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia oikeuksiaan, jos omistusosuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai se on hankittu Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta. Säännökset vastaavat asiasisällöltään toisiaan.

Mainituissa luottolaitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä koskevissa lainkohdissa sekä vakuutusyhtiölain 4 luvun 8 §:ssä säädetään niin ikään pääosin keskenään samansisältöisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta pyytää omistusosuuden hankinnasta toisen ETA-valtion valvontaviranomaisen lausunto silloin, kun omistusosuuden hankkija on kyseisen valvontaviranomaisen valvonnassa oleva ulkomainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai vakuutusyhtiö tai tällaisen yrityksen emoyritys.

#### Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisyyks

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 41 §:n ja vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 ja 5 §:n mu-

kaan enemmistö samaan konserniin kuuluvan luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön hallituksen jäsenistä samoin kuin tällaisen luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön toimitusjohtaja eivät saa olla samoja henkilöitä.

## 2.2 Direktiivi

Direktiivillä täsmennettäisiin neuvoston direktiiviin 92/49/ETY (*kolmas vahinkovakuutusdirektiivi*) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin 2002/83/EY (*henkivakuutusdirektiivi*), 2004/39/EY (*rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi*), 2005/68/EY (*jälleenvakuutusdirektiivi*) ja 2006/48/EY (*luottolaitosdirektiivi*) sisältyviä, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiöiden omistajavalvontaa koskevia säännöksiä. Ehdotetut säännökset olisivat samansisältöiset kaikissa direktiiveissä. Direktiivit eivät koske työeläkevakuutusyhtiöitä.

Direktiivissä säädettäisiin pääosin nykyistä direktiiviä vastaavasti ilmoitusvelvollisuudesta hankittaessa tai luovutettaessa omistusosuuksia luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä (*kohdeyritys*). Ilmoitus olisi tehtävä asianomaiselle valvontaviranomaiselle, jos omistusosuus kohdeyrityksessä ylittää direktiiveissä määritellyn huomattavan omistusosuuden rajan tai 20, 30 tai 50 prosenttia tai kohdeyrityksestä tulee tytäryritys. Huomattavalla omistusosuudella tarkoitetaan direktiiveissä vähintään 10 prosentin omistus- tai äänivaltaosuutta tai tilinpäätöstä koskevissa direktiiveissä määriteltyä huomattavaa vaikutusvaltaa. Mainitun 30 prosentin ilmoitusrajan sijasta jäsenvaltio voi valita yhden kolmasosan. Ilmoitusrajojen laskemiseen sovellettaisiin, mitä osakkeenomistajan liputusvelvollisuudesta on säädetty avoimuusdirektiivissä.

Valvontaviranomaiselle olisi tehtävä vastaava ilmoitus myös silloin, kun omistus kohdeyrityksessä laskee alle edellä mainitun rajan.

Omistajien sopivuuden arvioimiselle ehdotetaan säädettäväksi yksityiskohtaiset perusteet. Jäsenvaltiot eivät saisi soveltaa muita kuin direktiivissä ehdotettuja arviointiperusteita. Arviointiperusteet olisivat omistajan ja

tulevan johdon maine, omistajan taloudellisen aseman vakaus, kyky jatkaa asianomaista toimialaa koskevien direktiivien vaatimusten noudattamista sekä hankinnan liittyminen rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen. Näiden perusteiden lisäksi omistusosuuden hankinta voitaisiin kieltää ainoastaan sillä perusteella, että hakija ei ole toimittanut tarpeellisia selvityksiä. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on laadittava ja julkistettava lista ilmoitukseen liitettävistä selvityksistä.

Lisäksi omistajien sopivuuden arviointimenettelylle asetettaisiin pääsääntöisesti 60 arkipäivän määräaika nykyisen kolmen kuukauden sijasta. Hakemuksen ollessa puutteellinen lisäselvitykset olisi pyydettävä viimeistään viidentenäköymmenentenä arkipäivänä hakemuksen vastaanottamisesta. Mainittu 60 arkipäivän määräaika saatettaisiin keskeyttää enintään 20 arkipäiväksi lisäselvitysten hankkimista varten. Jos omistusosuuden hankkijan kotipaikka on Euroopan talusalueen ulkopuolella tai jos kysymyksessä on muu luonnollinen tai oikeushenkilö kuin Euroopan talusalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, rahastoyhtiö tai vakuutusyhtiö, valvontaviranomainen saisi jatkaa keskeytysaikaa enintään 30 arkipäivällä.

Direktiivissä säädetään lisäksi jäsenvaltioiden valvontaviranomaisille erityinen yhteistyövelvollisuus silloin kun omistusosuuden hankkija on toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai vakuutusyhtiö.

## 3 Nykytilan arviointi

Vaikka voimassa oleva lainsäädäntö vastaa pääosin uuttakin direktiiviä, sitä on tarpeen tarkistaa direktiivin pakottavien säännösten voimaan saattamiseksi erityisesti omistusosuuksien hankinnan vastustamisessa noudatettavan viranomaismenettelyn osalta. Lakiin on tarpeen lisätä direktiivin mukainen tyhjentävä lista niistä perusteista, joilla valvontaviranomainen voi vastustaa omistusosuuden hankintaa. Myöskään nykyisessä laissa säädetty kolmen kuukauden määräaika asian käsittelylle ei vastaa direktiivin mu-

kaista enimmäisaikaa eikä laissa ole säädetty hakemuksen täydentämiseen liittyvistä määräajoista ja eräistä muista direktiivin mukaisista menettelytavoista. Lisäksi ilmoitusrajojen laskemisen osalta lakiin on tarpeen tehdä direktiivin edellyttämiä vähäisiä tarkistuksia.

Direktiivin määräykset ovat kaikille toimialoille identtiset. Tämän vuoksi myös kotimaisen lainsäädännön lähtökohtana tulisi olla, että eri toimialoja koskevat säännökset eivät poikkea toisistaan, jollei siihen ole erityistä, toimialan erityisluonteesta johtuvaa syytä. Lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain lähtökohtana on, että siinä säädetään mahdollisimman keskitetysti kaikista Finanssivalvonnan toimivaltuuksista ja muista sen toimintaa koskevista vaatimuksista, kun taas toimialakohtaisissa laeissa säädetään valvottavien oikeuksista ja velvollisuuksista. Tämän vuoksi myös omistusosuuksien hankintaa koskevien säännösten lähtökohtana kullakin toimialalla tulisi olla, että ilmoitusvelvollisuutta koskevat säännökset sisällytetään asianomaisiin erityislakeihin, kun taas säännökset, jotka koskevat Finanssivalvonnan oikeutta vastustaa omistusosuuden hankintaa sijoitetaan Finanssivalvonnasta annettuun lakiin. Lisäksi toimialakohtaisissa laeissa olevat säännökset on tarpeen yhtenäistää, koska nykyiset erot eivät ole perusteltavissa toimialakohtaisilla syillä.

Direktiivin edellyttämien muutosten lisäksi on tarpeen arvioida, missä määrin on tarpeen säilyttää nykyisessä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa olevat säännökset, joilla rajoitetaan luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan oikeutta kuulua toisella toimialalla säännellyn yrityksen hallintoon. Useimmat suuret luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt kuuluvat kummankin toimialan yrityksistä koostuviin konserneihin (rahoitus- ja vakuutusryhmittymiin). Nykyiset rajoitukset ovat omiaan heikentämään näiden konsernien tehokasta hallintoa. Tämän vuoksi rajoitusten säilyttäminen olisi voitava erikseen perustella, etenkin kun rajoitukset otettiin lakiin aikana, jolloin lakiin ei sisällynyt rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa koskevia säännöksiä. Sitten rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta on annettu erillinen direktiivi ja siihen perustuva laki rahoitus-

ja vakuutusryhmittymien valvonnasta. Sekä direktiivin että lain lähtökohtana on, että luottolaitostoiminnan ja vakuutustoiminnan harjoittaminen on sallittua direktiivissä säädettyin edellytyksin.

Lisäksi tässä yhteydessä on tarkoituksenmukaista korjata luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin jäänyt virheellinen sanamuoto säännöksessä, joka koskee elinkeinoyhteisöjen omistusta koskevia rajoituksia.

#### 4 Esityksen tavoitteet

Esityksellä saatetaan voimaan kansallisessa lainsäädännössä direktiivin pakottavat säännökset. Ehdotetuilla säännöksillä pyritään varmistamaan, että viranomaisen harkintavaltan sen hyväksyessä merkittävien omistusosuuksien hankinnan luottolaitoksissa, sijoituspalveluyrityksissä ja vakuutusyhtiöissä sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöissä rajoittuu yksinomaan valvonnallisiin perusteisiin. Ehdotetuilla säännöksillä pyritään siten osaltaan varmistamaan finanssimarkkinoita koskevien direktiivien tavoitteena oleva finanssipalveluyritysten vapaa sijoittautuminen ja palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus Euroopan Unionissa.

Ehdotetuilla säännöksillä pyritään lisäksi edistämään omistusosuuksia luottolaitoksissa, sijoituspalveluyrityksissä ja vakuutusyhtiöissä sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöissä hankkivien luonnollisten ja oikeushenkilöiden oikeussuojaa säätämällä nykyistä yksityiskohtaisemmin valvontaviranomaisen päätöksenteosta.

#### 5 Keskeiset ehdotukset

##### 5.1 Yleistä

Finanssivalvonnasta annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia, sijoituspalveluyrityksistä annettua lakia ja vakuutusyhtiölakia ehdotetaan muutettavaksi direktiivin täytäntöön panemiseksi. Lisäksi vastaavat muutokset tehtäisiin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettuun lakiin.

## 5.2 Omistusosuuksien hankintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus

Vakuutusyhtiölaissa säädettyä omistusosuuksien hankintaa koskevaa ilmoitusvelvollisuutta ehdotetaan tarkistettavaksi direktiivin edellyttämällä tavalla siten, että ilmoitusrajojen laskemisessa olisi myös vakuutusyhtiöissä sovellettava samoja periaatteita kuin arvopaperimarkkina- ja säädettyjen liputusrajojen laskemisessa. Lisäksi luotolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöjen osalta tarkistettaisiin ilmoitusvelvollisuuden perusteena olevan huomattavan omistusosuuden määritelmää vastaamaan vakuutusyhtiölaissa olevaa vastaavaa määritelmää. Näiden yritysten osalta tarkistettaisiin lisäksi periaatteita, jotka koskevat samaan konserniin kuuluvien yritysten huomioon ottamista ilmoitusrajoja laskettaessa. Ehdotetut säännökset vastaisivat tältä osin vakuutusyhtiölain voimassa olevia säännöksiä. Kaikissa laeissa nykyisin oleva 33 prosentin ilmoitusraja ehdotetaan korvattavaksi direktiivin pääsäännön mukaisella ja myös arvopaperimarkkina- ja omaksutulla 30 prosentin rajalla.

Omistusosuuksien hankintaa koskevaan ilmoitukseen liitettävistä selvityksistä ehdotetaan säädettäväksi kaikkien toimialojen osalta valtioneuvoston asetuksella. Vakuutusyhtiölaissa oleva säännös ilmoitukseen liitettävistä tiedoista kumottaisiin samalla.

Lakiin ei ehdoteta sisällytettäväksi vakuutusyhtiölakiin nykyisin sisältyvää erityissäännöstä Finanssivalvonnan tietojensaanti-oikeudesta, jonka mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus saada valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja jokaiselta, joka omistaa vähintään laissa säädetyn määrän vakuutusyhtiön osakkeita tai takuusuuksia. Tällainen säännös olisi tarpeeton, koska Finanssivalvonnasta annetun lain 19 §:n 2 momentti kattaa myös vakuutusyhtiöiden omistajiin kohdistuvan tietojensaantioikeuden.

## 5.3 Finanssivalvonnan oikeus kieltää omistusosuuden hankinta

Eri laeissa olevat säännökset, jotka koskevat Finanssivalvonnan oikeutta kieltää omis-

tusosuuksien hankinta, ehdotetaan siirrettäväksi Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, jossa säädetään muutenkin Finanssivalvonnan toimivallasta.

Perusteita, joilla Finanssivalvonta voisi vastustaa omistusosuuksien hankintaa, ehdotetaan täsmennettäväksi direktiivin edellyttämällä tavalla. Finanssivalvonta voisi vastustaa hankintaa, jos osuuden omistus vaarantaisi kohdeyrityksen terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

a) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;

b) kohdeyrityksen johdon luotettavuuden ja sopivuuden tai muiden toimilupaedellytysten vaarantumista kohdeyrityksessä hankinnan seurauksena;

c) kohdeyrityksen valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan seurauksena;

d) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Lisäksi laissa todettaisiin nimenomaisesti, että Finanssivalvonta voisi vastustaa hankintaa sillä perusteella, että ilmoitusvelvollinen ei ole toimittanut Finanssivalvonnalle asian ratkaisemiseksi tarpeellisia, lain nojalla annettavassa asetuksessa tarkemmin säädettäviä selvityksiä.

Nykyisestä vakuutusyhtiölaista poiketen laissa ei säädettäisi Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa hankintaan liittyviä ehtoja, koska tällainen säännös voitaisiin katsoa direktiivin pakottavien säännösten vastaiseksi. Finanssivalvonnalla säilyisi kuitenkin käytännössä vastaava oikeus, koska Finanssivalvonta voisi etukäteen ilmoittaa ilmoitusvelvolliselle ne vaatimukset, jotka ovat edellytyksenä Finanssivalvonnan myönteiselle päätökselle. Tällaiset edellytykset voisivat kuitenkin koskea ainoastaan edellä mainittuja vastustamisperusteita.

Finanssivalvonnan oikeudesta rajoittaa osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien käyttöä kohdeyrityksessä edellä mainittujen vastustamisedellytysten täytyessä säädettäisiin pääosin nykyistä lakia vastaavasti. Lisäksi laissa säädettäisiin direktiivin mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa hankinnan loppuunsaattamiselle määräaika uhalla, että Finanssivalvonta voi määräjän

jälkeen rajoittaa osakkeisiin tai osuuksiin perustuvien oikeuksien käyttöä, jos hankinta toteutetaan määräajan jälkeen.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettuun lakiin lisättäisiin lisäksi säännös, jonka mukaan hankinnan osapuolet eivät saa ryhtyä toimenpiteisiin hankinnan loppuun saattamiseksi ennen kuin Finanssivalvonta on antanut asiassa päätöksen. Vastaava säännös sisältyy nykyiseen vakuutusyhtiölakiin.

#### **5.4 Omistusosuuden hankinnan vastustamisessa noudatettava menettely**

Finanssivalvonnan olisi saatuaan ilmoituksen omistusosuuksien hankinnasta tehtävä päätös hankinnan hyväksymisestä direktiivin edellyttämällä tavalla 60 arkipäivässä nykyisen kolmen kuukauden sijasta.

Lisäksi lakiin sisällytettäisiin direktiivin edellyttämät määräajat ilmoituksen vastaanottamisen vahvistamisesta ja lisäselvitysten pyytämisestä. Direktiivin mukaisesti lisäselvitykset olisi pyydetävä pääsääntöisesti käsitteilyajan 50 ensimmäisen arkipäivän kuluessa ja käsitteilyaika saataisiin keskeyttää lisäselvitysten hankkimiseksi enintään 20 tai eräissä laissa tarkemmin säädettävissä tapauksissa enintään 50 arkipäiväksi.

Laissa säädettäisiin lisäksi pääosin nykyistä lakia vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta kuulla toisen ETA-valtion valvontaviranomaista, jos ilmoitusvelvollinen on tämän valvonnassa oleva ulkomainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö.

#### **5.5 Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuus**

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa olevat säännökset, joilla rajoitetaan luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan oikeutta kuulua samaan konserniin kuuluvaa toisella toimialalla säännellyn yrityksen hallintoon ehdotetaan kumottaviksi. Säännökset on tarpeen kumota, koska useimmat merkit-

tävät luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt toimivat nykyisin sekä rahoitus- että vakuutus toimintaa harjoittavissa konserneissa (niin kutsutuissa finanssikonglomeraateissa) ja pykälän mukainen rajoitus on omiaan vaikeuttamaan näiden konsernien hallinnon tarkoituksenmukaista ja tehokasta järjestämistä. Toisaalta säännöksen antamisen jälkeen lakiin on sisällytetty nimenomaisia säännöksiä luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyhtiöiden luotettavasta hallinnosta. Esimerkiksi luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin sisältyy erillinen säännös siitä, että luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan edellyttämä luotettava hallinto, ja sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa että vakuutusyhtiölaissa säädetään nimenomaisesti siitä, että luottolaitosta ja vakuutusyhtiötä on johdettava ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi on säädetty erillinen laki rahoitus ja vakuutusryhmittymien valvonnasta, jonka mukaan myös ryhmittymän muulla emoyrityksellä ja muilla ryhmittymään kuuluvilla rahoitus- ja vakuutusalan yrityksillä on niin ikään oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto. Finanssivalvonta voi siten mainittujen säännösten nojalla riittävästi valvoa finanssikonglomeraatteihin kuuluvien yritysten hallinnon luotettavuutta ilman kumottavaksi ehdotettua säännöstäkin. Finanssikonglomeraattien hallinnon valvontaa tehostaa edelleen merkittävästi vuoden 2009 alusta voimaan tullut laki Finanssivalvonnasta, jolla perustettiin rahoitus- ja vakuutusosalalle yhteinen valvontaviranomainen.

#### **5.6 Elinkeinoyhteisöjen omistusta koskevat rajoitukset**

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa olevat säännökset, joilla rajoitetaan luottolaitoksen oikeutta omistaa huomattavia omistusosuuksia elinkeinoyhteisöissä, ehdotetaan korjattavaksi vastaamaan säännösten tarkoitusta. Kyseisten säännösten asiasisältöä ei ollut tarkoitus muuttaa voimassa olevaa luottolaitoslakia annettaessa mutta lain uusi sanamuoto ei vastaa tarkoitettua alkuperäistä asiasisältöä.

## 6 Esityksen vaikutukset

Ehdotetuilla säännöksillä ei ole merkittäviä välittömiä vaikutuksia yksityishenkilöihin, yrityksiin eikä julkiseen talouteen tai viranomaisiin.

Ehdotetut säännökset edistävät yleisesti oikeusvarmuutta finanssialan yritysten osakkeiden ja osuuksien hankinnassa sekä vähentävät osaltaan sisämarkkinoiden toiminnan esteitä ja siten edistävät yleisesti rahoitusmarkkinoiden tehokkuutta.

## 7 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot sosiaali- ja terveysministeriöltä, oikeusministeriöltä, Suomen Pankilta, Rahoitustarkastukselta, Vakuutusvalvontavirastolta ja Finanssialan keskusliitolta. Ehdotetut säännökset vastaavat pääosin saatuja lausuntoja.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

## 1 Lakiehdotusten perustelut

## 1.1 Laki Finanssivalvonnasta

**32 a §.** *Omistusosuuden hankinnan kieltäminen.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää omistusosuuden hankinta luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä ja vakuutusyhtiössä. Pykälää ei sovellettaisi työeläkevakuutusyhtiöihin. Pykälä korvaisi kumottavaksi ehdotetut luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:n, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 12 §:n sekä vakuutusyhtiölain 4 luvun 9 ja 10 §:n. Pykälässä tarkoitettu omistusosuus määriteltäisiin ja sen hankintaa koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin jäljempänä ehdotetun mukaisesti luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä ja vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin perusteista, joilla Finanssivalvonta voi kieltää pykälässä tarkoitettua omistusosuuden hankinnan. Momentti perustuu vakuutusyhtiöiden osalta direktiivin 1.3 artiklalla kolmanteen henkivakuutusdirektiiviin lisättyyn uuteen 15 b artiklaan, direktiivin 2.3 artiklalla henkivakuutusdirektiiviin lisättyyn uuteen 15 b artiklaan ja direktiivin 4.3 artiklalla jälleenvakuutusdirektiiviin lisättyyn uuteen 19 a artiklaan, sijoituspalveluyritysten osalta direktiivin 3.3 artiklalla rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviin lisättyyn uuteen 10 b artiklaan sekä luottolaitosten osalta direktiivin 5.3 artiklalla luottolaitosdirektiiviin lisättyyn uuteen 19 a artiklaan.

Momentin mukaan hankinnan kieltämisen edellytyksenä olisi, että vähintään yksi momentin 1—4 kohdan mukaisista erityisistä edellytyksistä täyttyy. Tällaisen edellytyksen täytyessäkin hankinta voitaisiin kuitenkin kieltää ainoastaan, mikäli osuuden omistus vaarantaisi kohdeyrityksen terveiden ja varoisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö,

vakuutetut edut. Ehdotettu momentti vastaisi tältä osin nykyistä lakia sekä luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien omistusyhteisöjen että vakuutusyhtiöiden osalta.

Nykyisestä laista poiketen Finanssivalvonta voisi direktiivin pakottavien säännösten mukaisesti katsoa terveiden ja varoisten liikeperiaatteiden noudattamisen tai vakuutettujen etujen vaarantuvan momentissa tarkoitettulla tavalla omistusosuuden hankinnan johdosta ainoastaan, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä momentin 1—4 kohdassa säädettyjen erityisten vaatimusten toteutumista.

Momentissa oleva luettelo vastustamisperusteista olisi direktiivin edellyttämällä tavalla tyhjentävä. Finanssivalvonta ei siten voisi kieltää omistusosuuden hankintaa muilla kuin momentin 1—4 kohdissa mainituilla perusteilla.

Momentin *1 kohdan* mukaan omistuksen hankinta voitaisiin kieltää, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellista asemaa. Laissa ei tarkemmin määriteltäisi, mitä ilmoitusvelvollisen maineella tai taloudellisella asemalla tarkoitetaan. Kohta perustuisi direktiiveihin lisätyn kunkin edellä mainitun artiklan 1 kappaleen a ja c kohtiin. Ehdotettujen luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n 6 momentin, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:n 6 momentin, rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain 11 §:n 6 momentin ja vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentin nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa olisi säädettävä niistä tiedoista, jotka ilmoitusvelvollisen olisi annettava Finanssivalvonnalle maineensa ja taloudellisen asemansa riittävyyden osoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisen mainetta voitaisiin pitää riittämättömänä ainakin, jos tämä on tuomittu tai syytteessä talousrikoksista tai asetettu liiketoimintakieltoon. Vastaavasti ilmoitusvelvollisen taloudellista asemaa olisi pidettävä riittämättömänä ainakin silloin, jos Finanssivalvonnan tiedossa on, että kohdeyritykseen on viivytyksettä sijoitettava enemmän pääomaa kuin ilmoitusvelvollisella on mahdollista sijoittaa, taikka jos omistus

vaarantaisi kohdeyrityksen vakavaraisuuden laadulliselle hallinnalle asetettujen lakisääteisten vaatimusten täytymisen. Tällainen tilanne voisi ilmetä erityisesti luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusrakenteen muuttuessa, jos luottolaitostoiminnasta annetun lain 54 §:ssä tarkoitetut riskien kattamista omilla varoilla koskevat periaatteet edellyttävät, että mahdollinen lisäpääomatarve kateetaan tarvittaessa omistajien lisäsijoituksin.

Momentin 2 kohdan mukaan omistuksen hankinta voitaisiin kieltää, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä kohdeyrityksen johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista kohdeyrityksessä hankinnan seurauksena. Kohta perustuisi direktiiveihin lisättyjen kunkin edellä mainitun artiklan 1 kappaleen b kohtaan ja osittain c kohtaan. Kohdan soveltaminen tulisi käytännössä kysymykseen lähinnä sellaisissa tapauksissa, joissa kohdeyritys tulisi osaksi sellaista konsernia, joka ei omistusosuuden hankinnan jälkeen täytä kohdeyrityksen konsolidoidulle vakavaraisuudelle asetettuja tai vakuutusyritysten lisävalvontaa koskevia vaatimuksia. Kohta voisi tulla sovellettavaksi lisäksi ainakin silloin, kun omistusosuuden hankinnan yhteydessä on tehty osakassopimus, jossa on sovittu sellaisesta uuden johdon nimittämisestä tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä, joka olisi omiaan vaarantamaan toimilupaedellytysten säilymisen. Edellä mainitussa valtioneuvoston asetuksessa voitaisiin säätää, että omistusosuuden hankintaa koskevaan ilmoitukseen olisi liitettävä konsernin konsolidoitua taloudellista asemaa koskevat tarvittavat laskelmat sekä mahdolliset osakassopimukset. Kohdan soveltamisen käytännön merkitystä vähentää osaltaan se, että ehdotetuilla säännöksillä ei miltei osin rajoiteta Finanssivalvonnan oikeutta milloin tahansa ryhtyä muualla laissa säädettyihin toimenpiteisiin sellaista toimilupavalvottavaa kohtaan, joka ei enää täytä toimilupaedellytyksiä.

Momentin 3 kohdan mukaan omistuksen hankinta voitaisiin kieltää, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä kohdeyrityksen valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan seurauksena. Kohta

tulisi sovellettavaksi lähinnä sellaisissa tapauksissa, joissa kohdeyritys tulisi osaksi ulkomaista konsernia ja Finanssivalvonnalla on aihetta epäillä, että konsernin emoyrityksen kotivaltion viranomaiset eivät voi taikka halua antaa kohdeyrityksen taloudellisen aseman valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja konsernin taloudellisesta asemasta tai konsernijohdon sopivuudesta ja luotettavuudesta. Tällainen tilanne saattaisi ilmetä esimerkiksi silloin, jos kohdeyritys tulisi osaksi niin laajaa ja rakenteeltaan monimutkaista kansainvälistä ryhmittymää, että minkään maan valvontaviranomaisella ei ole mahdollisuutta muodostaa selkeää kuvaa koko ryhmittymän taloudellisesta asemasta.

Momentin 4 kohdan mukaan omistuksen hankinta voitaisiin kieltää, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen. Kohdan soveltamisen käytännön merkitystä vähentää osaltaan se, että tällaisessa tilanteessa omistuksen hankinta voitaisiin useimmiten kieltää jo 1 kohdan nojalla.

Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos se ei ole saanut ehdotetuissa luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n 6 momentissa, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:n 6 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa tai vakuutusyhtiölain 5 luvun 4 §:n 6 momentissa tarkoitettuja, valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettäviä hankintaa koskevaan ilmoitukseen liitettäviä selvityksiä taikka Finanssivalvonnan ehdotetun 32 b §:n nojalla vaatimia ilmoituksen täydentämiseksi tarvittavia tietoja. Momentti perustuisi edellä mainittuihin direktiivikohtiin.

Pykälän 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voisi tehdessään tässä pykälässä tarkoitettun päätöksen asettaa samalla määräajan, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä ehdotetussa 32 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jos hankinta toteutetaan määräajan päättymisen jälkeen. Mainitussa pykälässä annettaisiin Finanssivalvonnalle oikeus kieltää äänivallan käyttö kohdeyrityksessä. Ehdotettu momentti perustuu vakuutusyhti-

öiden osalta direktiivin 1.3 artiklalla kolmanteen henkivakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 15 a artiklan 6 kohtaan, direktiivin 2.3 artiklalla henkivakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 15 a artiklan 6 kohtaan ja direktiivin 4.2 artiklalla muutetun jälleenvakuutusdirektiivin 19 artiklan 7 kohtaan, sijoituspalveluyritysten osalta direktiivin 3.3 artiklalla rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviin lisätyn uuden 10 a artiklan 6 kohtaan sekä luottolaitosten osalta direktiivin 5.2 artiklalla muutetun luottolaitosdirektiivin 19 artiklan 7 kohtaan.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin selvyyden vuoksi, että työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden ja takuuosuuksien hankinnan kieltämisestä säädetään erikseen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ssä.

**32 b §.** *Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely.* Pykälässä säädettäisiin menettelystä, jota Finanssivalvonnan on noudatettava käsitellessään 32 a §:ssä tarkoitettua omistusosuuden hankkimista koskevaa ilmoitusta.

Ehdotetut 1—3 momentti perustuvat vakuutusyhtiöiden osalta direktiivin 1.3 artiklalla kolmanteen henkivakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 15 a artiklan 1—5 kohtaan, direktiivin 2.3 artiklalla henkivakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 15 a artiklan 1—5 kohtaan ja direktiivin 4.2 artiklalla muutetun jälleenvakuutusdirektiivin 19 artiklan 2—6 kohtaan, sijoituspalveluyritysten osalta direktiivin 3.3 artiklalla rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviin lisätyn uuden 10 a artiklan 1—5 kohtaan sekä luottolaitosten osalta direktiivin 5.2 artiklalla muutetun luottolaitosdirektiivin 19 artiklan 2—6 kohtaan. Vastaavia yksityiskohtaisia säännöksiä ei sisälly nykyiseen lakiin. Momenteja sovellettaessa tulisi lisäksi ottaa huomioon direktiivin johtolauseesta ilmenevä periaate, jonka mukaan valvontaviranomaisen ja hankkijaehdokkaan yhteistyö koko menettelyn aikana on keskeisessä asemassa menettelyn sujuvuuden varmistamiseksi.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnalle erityinen velvoite toimia yhteistyössä toisen ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa silloin, kun ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain

1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä. Finanssivalvonnan ehdotetun 32 a §:n nojalla tekemän päätöksen perusteista olisi tällaisessa tilanteessa käytävä ilmi kyseisen ulkomaan valvontaviranomaisen kanta hankintaan. Käytännössä säännöksen soveltaminen edellyttäisi vähintään lausunnon pyytämistä asianomaiselta ulkomaan valvontaviranomaiselta. Ehdotettu momentti perustuu vakuutusyhtiöiden osalta direktiivin 1.3 artiklalla kolmanteen henkivakuutusdirektiiviin lisättyyn uuteen 15 c artiklaan, direktiivin 2.3 artiklalla henkivakuutusdirektiiviin lisättyyn uuteen 15 c artiklaan ja direktiivin 4.3 artiklalla muutettuun jälleenvakuutusdirektiivin 20 artiklaan, sijoituspalveluyritysten osalta direktiivin 3.2 artiklalla muutetun rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 10 artiklan 4 kohtaan sekä luottolaitosten osalta direktiivin 5.3 artiklalla luottolaitosdirektiiviin lisättyyn uuteen 19 b artiklaan. Momentti korvaisi voimassa olevan luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:n 3 momentin, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:n 3 momentin, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 12 §:n 3 momentin sekä vakuutusyhtiölain 4 luvun 8 §:n. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

Pykälän 5 momentissa todettaisiin selvyyden vuoksi, että pykälää ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien hankintaa koskevaan ilmoitukseen. Tällaiseen ilmoitukseen sovellettaisiin siten yksinomaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

**32 c §.** *Osakkeisiin ja osuuksiin perustuviin oikeuksien rajoittaminen.* Pykälässä säädettäisiin omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin ja Finanssivalvonnan antaman kiellon vastaisen hankinnan seuraamuksista. Lisäksi säännös koskisi tilanteita, joissa ilmoitusvelvollisuuden asianmukaisen täyttämisen jälkeen ilmoitusrajan ylittävään omistusosuuteen perustuvan äänivallan käyttö vaarantaisi kohdeyrityksen terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut. Hallinnon yleisestä luottamuksensuojaperiaatteesta seuraa kuitenkin, että pykälää voitaisiin soveltaa viimeksi mainitussa tilanteessa

ainoastaan silloin, kun omistajan asemassa on tapahtunut edellä 32 a §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin liittyviä merkittäviä muutoksia. Pykälän mukaan Finanssivalvonta voisi kaikissa edellä mainituissa tilanteissa kieltää äänivallan käytön kohdeyrityksessä enintään vuodeksi kerrallaan.

Pykälän *1 momentti* vastaisi luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:n 2 momenttia, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:n 2 momenttia, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 12 §:n 2 momenttia sekä vakuutusyhtiölain 4 luvun 9 § ja 10 §:ää, jotka ehdotetaan kumottaviksi.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin 1 momentissa tarkoitettua Finanssivalvonnan antaman kiellon vaikutuksista osakkeiden ja osuuksien omistajien oikeuksiin. Momentti vastaisi asiasisällöltään nykyistä vakuutusyhtiölain 4 luvun 10 §:n 2 momenttia.

Pykälän *3 momentin* mukaan työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien omistajiin sovellettaisiin tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 a §:ää. Säännös vastaisi nykyistä lakia.

## 1.2 Laki luottolaitostoiminnasta

**41 §.** *Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisuus.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi edellä yleisperustelujen kappaleessa 5. 4 mainituin perustein.

**42 §.** *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin nykyistä pykälää vastaavasti velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle sellaisen omistusosuuden hankinta luottolaitoksessa, joka ylittää pykälässä säädetyt rajat. Pykälän otsikkoa tarkistettaisiin vastaamaan paremmin pykälän sisältöä.

Pykälän *1—5 momentti* vastaisivat asiasisällöltään nykyistä pykälää. Pykälän 2 momentissa oleva 33 prosentoinen ilmoitusraja muutettaisiin kuitenkin 30 prosentiksi yhdenmukaisesti sen kanssa, mitä osakkeenomistajan liputusvelvollisuudesta säädetään arvopaperimarkkinalaissa.

Pykälän *6 momentin* mukaan pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Momentilla pantaisiin täytäntöön va-

kuutusyhtiöiden osalta direktiivin 1.3 artiklalla kolmanteen henkivakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 15 b artiklan 4 kohta, direktiivin 2.3 artiklalla henkivakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 15 b artiklan 4 kohta ja direktiivin 4.3 artiklalla jälleenvakuutusdirektiiviin lisätyn uuden 19 a artiklan 4 kohta, sijoituspalveluyritysten osalta direktiivin 3.3 artiklalla rahoitusvälineiden markkinat - direktiiviin lisätyn uuden 10 b artiklan 4 kohta sekä luottolaitosten osalta direktiivin 5.3 artiklalla luottolaitosdirektiiviin lisätyn uuden 19 a artiklan 4 kohta siltä osin kuin kyse on 1, 2 ja 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta. Momentti koskisi lisäksi 5 momentissa tarkoitettua säännöllistä tietojenantovelvollisuutta.

**43 §.** *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus.* Pykälän nykyiset säännökset Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 42 §:ssä tarkoitettua omistusosuuden hankinta ehdotetaan siirrettäväksi edellä sanotun mukaisesti Finanssivalvonnasta annettuun lakiin. Tämän sijasta pykälässä säädettäisiin selvyyden vuoksi Finanssivalvonnan mainitun lain nojalla antaman kiellon vaikutuksista.

Pykälän *1 momentissa* todettaisiin selvyyden vuoksi, että Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää omistusosuuden hankinta samoin kuin kieltopäätöksen antamisessa noudatettava menettelystä säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin voimassa olevaa vakuutusyhtiön 4 luvun 9 §:n 3 momenttia vastaavasti, että ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 42 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt hankinnan sallimista koskevan päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä. Kiellon rikkomisen säädettäisiin rangaistavaksi 170 §:ssä.

**71 §.** *Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin.* Pykälän *1 ja 2 momentissa* oleva virheellinen sanamuoto muutettaisiin vastaamaan momenttien tarkoitusta.

**80 §.** *Konsolidoidut huomattavat omistusosuudet.* Pykälän *1 ja 2 momenttia* muutettaisiin edellä 71 §:ään ehdotettuja muutoksia vastaavasti.

**170 §.** *Luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen.* Pykälässä olevat viittaukset ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan lakiin edellä ehdotettuja muutoksia. Lisäksi laissa säädettäisiin samalla tavoin rangaistavaksi myös osakkeiden luovuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden rikkominen, koska tämän ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä ei nykyisin ole millään tavoin sanktioitu.

### 1.3 Laki sijoituspalveluyrityksistä

**41 §.** *Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Ehdotettu pykälä vastaisi ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ää.

**42 §.** *Osakkeiden hankintaa koskeva rajoitus.* Ehdotettu pykälä vastaisi ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:ää.

**85 §.** *Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen.* Ehdotettu pykälä vastaisi ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 170 §:ää, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 36 §:ää ja vakuutusyhtiölain 29 luvun 5 §:ää.

### 1.4 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

**11 §.** *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Pykälä muutettaisiin vastaamaan ehdotettuja luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ää, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ää ja vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ää. Lain asiasisältö ei merkittävästi muuttuisi.

**12 §.** *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi ehdotettuja luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:ää, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:ää ja vakuutusyhtiölain 4 luvun 6 §:ää vastaavasti.

**36 §.** *Rangaistussäännökset.* Ehdotettu pykälä vastaisi ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 170 §:ää, sijoituspalvelu-

yrityksistä annetun lain 85 §:ää ja vakuutusyhtiölain 29 luvun 5 §:ää.

### 1.5 Vakuutusyhtiölaki

#### 4 luku Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuusuudet

**5 §.** *Osakkeiden ja takuusuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin pykälän sisältöä. Pykälän 1, 2 ja 4 momentti vastaisivat nykyistä pykälää, kuitenkin siten että voimassa olevassa 2 momentissa säädetty 33 prosentin ilmoitusraja muutettaisiin 30 prosentiksi yhdenmukaisesti edellä luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n osalta mainituin perustein.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin ehdotettua luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ää, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain 11 §:ää vastaavasti siten, että ilmoitusrajojen laskemisessa olisi myös vakuutusyhtiöiden osalta sovellettava samoja periaatteita kuin arvopaperimarkkina-laissa säädettyjen liputusrajojen laskemisessa. Vastaavaa säännöstä ei sisälly nykyiseen vakuutusyhtiölakiin.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti ehdotettuja luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ää, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ää vastaavasti. Momentissa säädettäisiin osakkeiden ja takuusuuksien omistusta koskevasta vakuutusyhtiön säännöllisestä tietojenantovelvollisuudesta voimassa olevaa tämän luvun 11 §:ää vastaavasti.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi myös uusi 6 momentti edellä mainittuja lainkohtia vastaavasti. Momentti korvaisi yhdessä ehdotettua Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n 1 ja 2 momentin kanssa nykyisen 7 §:n, joka kumottaisiin. Ehdotettu 6 momentti on tarkoitettu sovellettavaksi siten, että se kattaisi ainakin kumottavassa 7 §:ssä tarkoitettut tiedot siinä laajuudessa kuin on tarpeen ehdotetussa Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä säädettyjen hankinnan

kieltämisperusteiden selvittämiseksi. Asetuksella voitaisiin lisäksi tarkentaa nykyisen lain mukaista tietojenantovelvollisuutta.

**6 §. Osakkeiden ja takuuosuuksien hankintaa koskeva rajoitus.** Pykälän 1 momentti vastaisi edellä ehdotettuja luottolaitostoiminnasta annetun lain 43 §:n 1 momenttia, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:n 1 momenttia ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain 12 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentti vastaisi edellä mainittujen lainkohtien 2 momenttia. Se korvaisi kumottavaksi ehdotetun tämän luvun 9 §:n 3 momentin. Mainitusta momentista poiketen ehdotetussa momentissa ei erikseen kielletäisi ryhtymistä mihinkään yksittäisiin toimenpiteisiin hankinnan tai luovutuksen perusteella vaan momentissa kielletäisiin yleisesti omistussuuden hankinta ennen Finanssivalvonnan päätöksen antamista tai päätöksen tekemiselle ehdotetussa Finanssivalvonnan annetun lain 32 b §:ssä säädetyn määräajan päättymistä. Ehdotetulla muutoksella selkeytettäisiin erityisesti 29 luvun 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa olevan rangaistus säännöksen soveltamista, jossa myös viitataan yleisesti osakkeiden hankkimiseen eikä hankintaan perustuviin yksittäisiin toimenpiteisiin. Lain asiasisältö ei käytännössä merkittävästi muuttuisi.

**7 §. Osakkeiden tai takuuosuuksien hankkimisesta tehtävässä ilmoituksessa annettavat tiedot.** Pykälä kumottaisiin ehdotetun tämän luvun 5 §:n 6 momentin johdosta. Lain asiasisältö ei käytännössä muuttuisi, koska vastaavista tiedoista voitaisiin säätää asetuksella.

**8 §. Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus pyytää lausunto.** Pykälä kumottaisiin ehdotetun Finanssivalvonnan annetun lain 32 b §:n 5 momentin johdosta. Lain asiasisältö ei käytännössä muuttuisi.

**9 §. Vakuutusvalvontaviraston oikeus kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinta.** Pykälä kumottaisiin Finanssivalvonnan annettuun lakiin ja tähän lakiin edellä ehdotettujen muutosten johdosta.

Pykälän 1 momenttia vastaava säännös sisältyisi direktiivin mukaisesti muutettuna ja täydennettynä ehdotettuihin Finanssivalvonnan annetun lain 32 a ja 32 b §:ään.

Pykälän 2 momenttia vastaavaa säännöstä ei ehdoteta sisällytettäväksi lakiin, koska momentissa tarkoitettujen ehtojen asettaminen voitaisiin tulkita direktiivin pakottavien säännösten vastaisesti. Vastaavaa säännöstä ei sisälly myöskään voimassa olevaan luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettuun lakiin. Finanssivalvonta voisi kuitenkin ilman tällaista nimenomaista säännöstäkin ilmoittaa etukäteen ilmoitusvelvolliselle, minkä edellytysten vallitessa Finanssivalvonta katsoo kyseisessä yksittäistapauksessa hankinnan hyväksymiselle ehdotetussa Finanssivalvonnan annetun lain 32 a §:ssä asetettujen vaatimusten täyttyvän. Direktiivin 7. johdantolauseessa korostetaan erityisesti valvontaviranomaisen jatkuvaa yhteistyötä hakijaehdokkaan kanssa koko hakemusprosessin ajan. Laki ei myöskään estäisi Finanssivalvontaa antamasta asiassa päätöstä sillä tavoin ehdollisena, että hankinta voidaan toteuttaa sen jälkeen kun hankinnan esteenä edellä mainitun pykälän mukaan oleva asia-tila on päätöksessä yksilöidyllä tavalla korjattu.

**10 §. Osakkeiden tai takuuosuuksien omistajien rajoitetut oikeudet.** Pykälä kumottaisiin ehdotetun Finanssivalvonnan annetun lain 32 c §:n johdosta. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

**11 §. Vakuutusyhtiön ilmoitusvelvollisuus.** Pykälä kumottaisiin ehdotetun 5 §:n 5 momentin johdosta. Lain asiasisältö ei muuttuisi.

**12 §. Vakuutusvalvontaviraston tiedonsaantioikeus.** Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska Finanssivalvonnalla on oikeus saada pykälässä tarkoitettut tiedot Finanssivalvonnan annetun lain 19 §:n nojalla.

## 6 luku **Vakuutusyhtiön johto ja edustaminen**

**4 §. Hallituksen jäsenen kelpoisuus.** Pykälän 4 momentti ehdotetaan kumottavaksi edellä yleisperustelujen kappaleessa 5. 4 mainituin perustein.

**5 §.** *Toimitusjohtajaan ja tämän sijaiseen sovellettavat säännökset.* Pykälän 4 momentti ehdotetaan kumottavaksi edellä yleisperustelujen kappaleessa 5. 4 mainituin perustein.

29 luku **Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset**

**5 §.** *Vakuutusyhtiörikkomus.* Pykälän 1 momentin 4 kohta muutettaisiin vastaamaan lakiin edellä ehdotettuja muutoksia. Yhdenmukaisesti ehdotettujen luottolaitostoiminnasta annetun lain, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain vastaavien rangaistussäännösten kanssa säännös ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös omistusosuuksien luovuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin rangaistavuutta.

**1.6 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä**

**1 §.** *Lain soveltamisala.* Pykälän 3 momentissa olevat lakiviittaukset muutettaisiin vastaamaan edellä vakuutusyhtiölakiin ehdotettuja muutoksia.

**2 Voimaantulo**

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään direktiivin kansalliselle täytäntöönpanolle asetetun määräajan mukaisesti 21 päivään maaliskuuta 2009 mennessä.

Edellä esitetyn mukaisesti annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

## 1.

**Laki****Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
lisätään Finanssivalvonnasta 19 päivänä joulukuuta 2008 annettuun lakiin (878/2008) uusi  
32 a—32 c § seuraavasti:

*Toimilupavalvottavaa ja siihen rinnastettavaa valvottavaa koskevat toimivaltuudet*

---

## 32 a §

*Omistusosuuden hankinnan kieltäminen*

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankinnan luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä (*kohdeyritys*), jos osuuden omistus vaarantaisi kohdeyrityksen terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;

2) kohdeyrityksen johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista kohdeyrityksessä hankinnan johdosta;

3) kohdeyrityksen valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n mukaisessa määräajassa mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n 6 momentissa, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:n 6 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja selvityksiä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen asettaa samalla määräajan, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden ja takuusuuksien hankinnan kieltämiseen sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

## 32 b §

*Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely*

Finanssivalvonnan on viivytyksettä, viimeistään toisena arkipäivänä 32 a §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ja, jos ilmoitusta myöhemmin täydennetään, täydentämistä koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta kirjallisesti vahvistettava ilmoitusvelvolliselle vastaanottaneensa ilmoituksen. Vahvistuksesta on käytävä ilmi, että ilmoitus

sisältää vaadittavat selvitykset tai, jos ilmoitus ei sisällä kaikkia vaadittavia selvityksiä, tieto puuttuvista selvityksistä. Vahvistuksesta on lisäksi käytävä ilmi 2 momentissa tarkoitettu käsittelyaika.

Finanssivalvonnan on annettava 32 a §:ssä tarkoitettu päätös 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (käsittelyaika). Finanssivalvonta voi käsitellä aikana, kuitenkin viimeistään viidentenäksymmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen saakka, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä käsittelyajan päättymisestä. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos kohdeyritys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisten valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuusuusien hankintaa koskevan ilmoituk-

sen käsittelyyn sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

32 c §

*Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen*

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminasta annetun lain 41 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettua kiellosta huolimatta; tai

3) edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan ylittävä omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

Finanssivalvonnan annettua 1 momentissa tarkoitettua kiellon osakkeiden tai osuuksien omistajalla ei ole kohdeyrityksessä näihin osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia muita oikeuksia kuin oikeus voittoon. Edellä 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua saantoa ei saa merkitä kohdeyrityksen osake- tai takuusuusluetteloon eikä osakas- tai jäsenluetteloon tai takuusuuden omistajista pidettävään luetteloon.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuusuusien omistajiin sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 a §:ää.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 20 .

## 2.

**Laki****luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* luottolaitostoiminnasta 9 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (121/2007) 41 §  
 sekä

*muutetaan* 42 ja 43 §, 71 §:n 1 ja 2 momentti, 80 §:n 1 ja 2 momentti sekä 170 §, sellaisena  
 kuin niistä on 42 § osaksi laissa 880/2008, seuraavasti:

## 42 §

*Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia luottolaitoksen osakkeita, osuuksia, sijoitusosuuksia tai kantarahasto-osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen osake-, osuus-, tai sijoitusosuuspääomasta tai kantarahastosta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia luottolaitoksen osake-, osuus- tai sijoitusosuuspääomasta tai kantarahastosta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka luottolaitoksesta tulisi tytär-

yritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeenlaskun yhteydessä tai markkinatakuksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai luottolaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

## 43 §

*Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus*

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 42 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 42 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettun päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

## 71 §

*Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin*

Luottolaitos ei saa sijoittaa sellaisen yrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa luottolaitoksella on huomattava omistusosuus, enempää kuin 15 prosenttia luottolaitoksen omista varoista, ellei kyseessä ole luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys.

Luottolaitoksella saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka vastaa 60 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

## 80 §

*Konsolidoidut huomattavat omistusosuudet*

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten yhteenlasketut sijoitukset

sellaisen yrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä yksin tai yhdessä muiden konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten kanssa on huomattava omistusosuus, eivät saa ylittää 15 prosenttia luottolaitoksen konsolidoiduista omista varoista, ellei kyseessä ole luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys.

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvilla yrityksillä saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka vastaa 60 prosenttia luottolaitoksen konsolidoiduista omista varoista.

## 170 §

*Luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 38 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii tai luovuttaa osakkeita tai osuuksia tekemättä 42 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita tai osuuksia Finanssivalvonnan 38 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 20 \_\_\_\_\_.

Tämän lain 42 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

## 3.

**Laki****sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä lokakuuta 2007 annetun lain (922/2007) 41, 42 ja 85 §, sellaisena kuin niistä on 41 § osaksi laissa 887/2008, seuraavasti:

## 41 §

*Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia sijoituspalveluyrityksen osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa sijoituspalveluyrityksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai sijoituspalveluyrityksestä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun

yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai sijoituspalveluyritys lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Sijoituspalveluyrityksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

## 42 §

*Osakkeiden hankintaa koskeva rajoitus*

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 41 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 41 §:ssä tarkoitettuja osakkeita ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädet-

ty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

## 85 §

*Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tekemättä 39 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai hankkii tai luovuttaa osakkeita tekemättä 41 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain

32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 41 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

## 4.

## Laki

### rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (699/2004) 11, 12 ja 36 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 § osaksi laissa 886/2008 ja 12 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

## 11 §

*Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita tai osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia omistusyhteisön osake- tai osuuspääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa omistusyhteisön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia omistusyhteisön osake- tai osuuspääomasta tai omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka omistusyhteisöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä

sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakuksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai omistusyhteisö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

#### 12 §

##### *Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus*

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 11 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista kos-

kevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 11 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

#### 36 §

##### *Rangaistussäännökset*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 13 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii tai luovuttaa osakkeita tai osuuksia tekemättä 11 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita tai osuuksia Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomitettava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvontaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 11 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

## 5.

**Laki****vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* 18 päivänä heinäkuuta 2008 annetun vakuutusyhtiölain (521/2008) 4 luvun 7—  
 12 § sekä 6 luvun 4 §:n 4 momentti ja 5 §:n 4 momentti sekä  
*muutetaan* 4 luvun 5 ja 6 § sekä 29 luvun 5 §:n 4 kohta seuraavasti:

## 4 luku

**Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuusuudet**

## 5 §

*Osakkeiden ja takuusuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia vakuutusyhtiön osakkeita tai takuusuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta; tai

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai takuusuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että se hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka siten, että omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tai takuusuuksien tuottamasta äänimäärästä tai että vakuutusyhtiöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan,

mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen vakuutusyhtiön osakkeiden tai takuusuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai vakuutusyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

## 6 §

*Osakkeiden ja takuusuuksien hankintaa koskeva rajoitus*

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 5 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista kos-

kevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 5 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettun päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

29 luku

### Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset

5 §

#### *Vakuutusyhtiörikkomus*

Joka tahallaan

4) hankkii tai luovuttaa osakkeita tai takuusuuksia tekemättä 4 luvun 5 §:ssä tai

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita tai takuusuuksia Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

## 6.

## Laki

### työeläkevakuutusyhtiölain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 894/2008, seuraavasti:

1 §

#### *Lain soveltamisala*

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää,

2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5, 7, 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun

1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1 §:ää, 2 §:n 8 ja 9 kohtaa, 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa, 7—22 §:ää ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 §:ää ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 mo-

menttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 §:ää ja 10—12 §:ää.

—————  
Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 20 .

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 2009

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

## 1.

**Laki****Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
lisätään Finanssivalvonnasta 19 päivänä joulukuuta 2008 annettuun lakiin (878/2008) uusi  
32 a—32 c § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

*Toimilupavalvottavaa ja siihen rinnastettavaa valvottavaa koskevat toimivaltuudet*

---

32 a §

***Omistusosuuden hankinnan kieltäminen***

*Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankinnan luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä (**kohdeyritys**), jos osuuden omistus vaarantaisi kohdeyrityksen terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:*

*1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;*

*2) kohdeyrityksen johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista kohdeyrityksessä hankinnan johdosta;*

*3) kohdeyrityksen valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai*

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos Finanssivalvonta ei ole saanut 32 b §:n mukaisessa määräajassa mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n 6 momentissa, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 41 §:n 6 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmitymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja selvityksiä.

Finanssivalvonta voi tehdessään tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen asettaa samalla määräajan, jonka kuluessa ilmoitettu hankinta on toteutettava, uhalla, että Finanssivalvonta voi ryhtyä 32 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden ja takuusuuksien hankinnan kieltämiseen sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

#### 32 b §

##### **Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely**

Finanssivalvonnan on viivytyksettä, viimeistään toisena arkipäivänä 32 a §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ja, jos ilmoitusta myöhemmin täydennetään, täydentämistä koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta kirjallisesti vahvistettava ilmoitusvelvolliselle vastaanottaneensa ilmoituksen. Vahvistuksesta on käytävä ilmi, että ilmoitus sisältää vaadittavat selvitykset tai, jos ilmoitus ei sisällä kaikkia vaadittavia selvityksiä, tieto puuttuvista selvityksistä. Vahvistuksesta on lisäksi käytävä ilmi 2 momentissa tarkoitettu käsittelyaika.

Finanssivalvonnan on annettava 32 a §:ssä tarkoitettu päätös 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (**käsittelyaika**). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäkymmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia

yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen saakka, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä käsittelyajan päättymisestä. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tehdessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos kohdeyritys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisen valvontaviranomaisten kanta hankintaan. Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuusuuksien hankintaa koskevan ilmoituksen käsittelyyn sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ää.

### 32 c §

#### **Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen**

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän

omistusyhteisössä tai vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminasta annetun lain 41 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 42 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettusta kiellosta huolimatta; tai

3) edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan ylittävä omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen terveiden ja varovaisien liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

Finanssivalvonnan annettua 1 momentissa tarkoitettua kiellon osakkeiden tai osuuksien omistajalla ei ole kohdeyrityksessä näihin osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia muita oikeuksia kuin oikeus voittoon. Edellä 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua saantoa ei saa merkitä kohdeyrityksen osake- tai takuuosuusluetteloon eikä osakas- tai jäsenluetteloon tai takuuosuuden omistajista pidettävään luetteloon.

Työeläkevakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien omistajiin sovelletaan tämän pykälän sijasta työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 a §:ää.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 20 . \_\_\_\_\_

## 2.

**Laki****luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* luottolaitostoiminnasta 9 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (121/2007) 41 §  
 sekä  
*muutetaan* 42 ja 43 §, 71 §:n 1 ja 2 momentti, 80 §:n 1 ja 2 momentti sekä 170 §, sellaisena  
 kuin niistä on 42 § osaksi laissa 880/2008, seuraavasti:

41 §

(41 § kumotaan)

***Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon  
erillisuus***

*Luottolaitoksen toimitusjohtaja ja tämän sijainen eivät saa olla luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.*

*Enemmistön luottolaitoksen hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole 1 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai tämän sijaisena, jollei Rahoitustarkastus myönnä tähän lupaa.*

42 §

42 §

***Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen***

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia osake- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 10 prosenttia osakkeiden tai osuuksien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

***Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus***

*Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia luottolaitoksen osakkeita, osuuksia, sijoitusosuuksia tai kantarahasto-osuuksia on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:*

*1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen osake-, osuus-, tai sijoitusosuuksipääomasta tai kantarahastosta;*

*2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että*

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että osuus kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta, tuottaa vähintään samansuuruisen äänivallan taikka siten, että luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun osuuden omistus laskee alle 1 ja 2 momentissa säädetyn suuruisten osuuksien.

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava välittömästi tietoonsa tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä omistajan asiakasriskeistä.

*se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai*

*3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen hallinnossaan.*

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia luottolaitoksen osake-, osuus- tai sijoitusosuuspääomasta tai kantarahastosta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka luottolaitoksesta tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakuksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai luottolaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

*Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.*

## 43 §

*Hankinnan vastustaminen*

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 42 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu Rahoitustarkastuksen kiellosta huolimatta, Rahoitustarkastus voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon taikka jäsenluetteloon. Jos Rahoitustarkastus osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, Rahoitustarkastus voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevan osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

*Jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen tai toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen, sijoituspalveluyritykseen tai vakuutusyhtiöläisessä tarkoitettuun vakuutusyhtiöön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen tai muun edellä tarkoitettun ulkomaisen yrityksen emoyrityksen tytäryritys, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tuon valtion valvontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos luottolaitoksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettussa ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa ulkomaisessa yrityksessä.*

## 43 §

**Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus**

*Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 42 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.*

*Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 42 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettun päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.*

71 §

*Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin*

Luottolaitoksella on oltava omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 15 prosenttia luottolaitoksen yhteenlasketuista sijoituksista kunkin sellaisen muun yrityksen kuin luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa luottolaitoksella on huomattava omistusosuus.

Omien varojen on oltava lisäksi vähintään 60 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten yhteenlasketusta määrästä.

71 §

*Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin*

*Luottolaitos ei saa sijoittaa sellaisen yrityksen, osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa luottolaitoksella on huomattava omistusosuus, enempää kuin 15 prosenttia luottolaitoksen omista varoista, ellei kyseessä ole luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys.*

*Luottolaitoksella saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka vastaa 60 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.*

80 §

*Konsolidoidut huomattavat omistusosuudet*

Luottolaitoksella on oltava konsolidoituja omia varoja vähintään määrä, joka on 15 prosenttia konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten yhteenlasketuista sijoituksista sellaisen konsolidointiryhmään kuulumattoman muun yrityksen kuin luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on huomattava omistusosuus.

Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän on oltava lisäksi vähintään 60 prosenttia konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten yhteenlasketusta määrästä.

80 §

*Konsolidoidut huomattavat omistusosuudet*

*Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten yhteenlasketut sijoitukset sellaisen yrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä yksin tai yhdessä muiden konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten kanssa on huomattava omistusosuus, eivät saa ylittää 15 prosenttia luottolaitoksen konsolidoiduista omista varoista, ellei kyseessä ole luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys.*

*Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvilla yrityksillä saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka vastaa 60 prosenttia luottolaitoksen konsolidoiduista omista varoista.*

170 §

*Luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 38 §:n 1 momentissa tai 42 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai vastoin Rahoitustarkastuksen 38 §:n 2 momentin tai 43 §:n nojalla antamaa kieltoa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

170 §

*Luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 38 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii tai luovuttaa osakkeita tai osuuksia tekemättä 42 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita tai osuuksia Finanssivalvonnan 38 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 20 \_\_\_\_\_.

Tämän lain 42 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

### 3.

## Laki

### sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä lokakuuta 2007 annetun lain (922/2007) 41, 42 ja 85 §, sellaisena kuin niistä on 41 § osaksi laissa 887/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

41 §

*Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen*

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti sijoituspalveluyrityksestä

*Ehdotus*

41 §

*Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia sijoituspalveluyrityksen osakkeita on

tai omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia sen osake- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 10 prosenttia sen osakkeiden tai osuuksien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta tai äänivallasta taikka jos sijoituspalveluyrityksestä tai omistusyhteisöstä tulee hankkivan yhteisön tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos osuus vähenee alle 1 tai 2 momentissa säädetyn rajan.

Sijoituspalveluyrityksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja osuuksien suuruus. Osuuksien omistuksessa tapahtuneista muutoksista on myös ilmoitettava välittömästi.

Ilmoituksessa on annettava riittävät tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä muut Rahoitustarkastuksen määräämät tiedot.

ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa sijoituspalveluyrityksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai sijoituspalveluyrityksestä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai sijoituspalveluyritys lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Sijoituspalveluyrityksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

42 §

*Hankinnan vastustaminen*

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 41 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistaja ei ole 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettava.

Jos osuuden hankinnasta ei ilmoiteta tai jos osuus hankitaan Rahoitustarkastuksen kiellosta huolimatta, Rahoitustarkastus voi kieltää saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon. Jos Rahoitustarkastus osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaista toimintaa, Rahoitustarkastus voi kieltää osuuden omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön sijoituspalveluyrityksessä enintään vuodeksi kerrallaan.

*Jos hankinnasta seuraa, että sijoituspalveluyrityksestä tulee Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä kyseisen valtion Rahoitustarkastusta vastaavan valvontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Lausunto on pyydettävä myös, jos sijoituspalveluyrityksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, joilla on määräämisvalta edellä tarkoitetussa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä tai vakuutusyhtiössä.*

85 §

*Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkominen*

Joka hankkii osakkeita tai osuuksia tahallaan 42 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti, tekemättä Rahoitustarkastukselle

42 §

*Osakkeiden hankintaa koskeva rajoitus*

*Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 41 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.*

*Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 41 §:ssä tarkoitettuja osakkeita ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.*

85 §

*Sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tekemättä 39 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai hankkii tai luovuttaa

39 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai vastoin viimeksi mainitussa pykälässä tarkoitettua kieltoa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sijoituspalveluyrityksen osakkeiden *tai osuuksien* hankintaa koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

*osakkeita tekemättä 41 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, sijoituspalveluyrityksen osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.*

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 41 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

#### 4.

## Laki

### rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (699/2004) 11, 12 ja 36 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 § osaksi laissa 886/2008 ja 12 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

**Ryhmittymän omistusyhteisön osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen**

**Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus**

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti ryhmittymän omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia sen osake-, takuu- tai osuuspääomasta

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita tai osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

taikka joka tuottaa vähintään 10 prosenttia sen osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että se kasvaa vähintään 20, 33 tai 50 prosenttiin osake-, takuu- tai osuuspääomasta tai tuottaa vähintään samansuuruisen äänioikeuden taikka *että ryhmittymän* omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistus- ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 5 §:ssä ja 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös *silloin*, kun osuuden omistus laskee alle 1 ja 2 momentissa säädetyn suuruisen osuuksien.

*Ryhmittymän* omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruus sekä välittömästi ilmoitettava sen tietoon tulleet osuuksien muutokset.

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia omistusyhteisön osake- tai osuuspääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa omistusyhteisön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia omistusyhteisön osake- tai osuuspääomasta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka omistusyhteisöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinataukauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai omistusyhteisö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

## 12 §

*Hankinnan kieltäminen*

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 11 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi ryhmittymän omistusyhteisön tai ryhmittymän terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta, Finanssivalvonta voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon taikka jäsenluetteloon. Jos Finanssivalvonta osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vaarantavan vakavasti ryhmittymän tai sen omistusyhteisön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, Finanssivalvonta voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevaan osake- tai osuusluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

*Finanssivalvonnan on pyydettävä ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä muiden keskeisten valvontaviranomaisten lausunto. Suostumusta hankintaan ei saa antaa, jos vähintään yksi muista keskeisistä valvontaviranomaisista vastustaa hankintaa.*

## 36 §

*Rangaistussäännökset*

Joka hankkii osakkeita tai osuuksia tahallaan 12 tai 13 §:n vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

## 12 §

**Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus**

*Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 11 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.*

*Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 11 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.*

## 36 §

*Rangaistussäännökset*

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 13 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii tai luovuttaa osakkeita tai osuuksia tekemättä 11 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka hankkii osakkeita tai osuuksia Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai sii-

tä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvontaa koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 20 .

Tämän lain 11 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

## 5.

# Laki

## vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
kumotaan 18 päivänä heinäkuuta 2008 annetun vakuutusyhtiölain (521/2008) 4 luvun 7—  
12 § sekä 6 luvun 4 §:n 4 momentti ja 5 §:n 4 momentti sekä  
muutetaan 4 luvun 5 ja 6 § sekä 29 luvun 5 §:n 4 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 luku

4 luku

**Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuusuudet**

**Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuusuudet**

5 §

5 §

*Osakkeiden tai takuusuuksien hankkimiseen liittyvä ilmoitusvelvollisuus Vakuutusvalvontavirastolle*

*Osakkeiden ja takuusuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus*

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia vakuutusyhtiön osakkeita tai takuusuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta;

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia vakuutusyhtiön osakkeita tai takuusuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta; tai

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä; taikka

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään siihen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että se hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 33 tai 50 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka siten, että omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai että vakuutusyhtiöstä tulisi tytäryritys, on myös tästä hankinnasta ilmoitettava etukäteen Vakuutusvalvontavirastolle.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen vakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai vakuutusyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

*Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoituksen tekijä on osakeyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen yhtiö taikka keskinäinen vakuutusyhtiö, otetaan 1 ja 2 momentissa säädettyjä omistusrajoja sovellettaessa huomioon myös tämän yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvien muiden yhtiöiden omistukset samoin kuin näiden yhtiöiden perustaman tai niiden yhteydessä toimivan eläkesätiön tai -kassan omistukset. Konserniin rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa ne, jotka ovat keskenään konserniin verrattavassa riippuvuussuhteessa.*

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että se hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka siten, että omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai että vakuutusyhtiöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssi-*valvonnalle.*

*Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.*

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen vakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai vakuutusyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

*Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.*

*Edellä tässä pykälässä tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.*

6 §

*Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisön osakkeiden hankkimiseen liittyvä ilmoitusvelvollisuus*

Edellä 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus vakuutusyhtiöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla, ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty mainitussa laissa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle. Jos hankkijalla on edellä tässä momentissa tarkoitettujen välillisen omistuksen lisäksi myös suoraa omistusta samassa vakuutusyhtiössä ja omistusten yhteismäärä tällöin johtaa edellä 5 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen ilmoitusrajojen ylittymiseen, tulee ilmoitus kuitenkin tehdä 5 §:n mukaisesti.

7 §

***Osakkeiden tai takuuosuuksien hankkimisesta tehtävässä ilmoituksessa annettavat tiedot***

*Edellä 5 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot ilmoituksen tekijästä ja aiotusta saannosta, ilmoituksen*

6 §

***Osakkeiden ja takuuosuuksien hankintaa koskeva rajoitus***

*Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 5 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.*

*Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 5 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettujen päätösten tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.*

(7 § kumotaan)

Voimassa oleva laki

tekijän taloudellisesta asemasta ja aikaisemmasta omistuksesta kysymyksessä olevassa vakuutusyhtiössä sekä osakkeita tai takuuosuuksia koskevista sopimus- ja rahoitusjärjestelyistä. Ilmoituksen tekijän on Vakuutusvalvontaviraston pyynnöstä annettava tämän vaatimat lisäselvitykset.

8 §

(8 § kumotaan)

**Vakuutusvalvontaviraston velvollisuus pyytää lausunto**

Jos 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien hankkija on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut vakuutusyhtiö, luottolaitos tai sijoituspalveluyhtiö tai sellaisen yrityksen emoyhtiö tai luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta tällaisessa yrityksessä, Vakuutusvalvontaviraston on pyydettävä hankinnasta tämän lain 2 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu lausunto kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta.

9 §

(9 § kumotaan)

**Vakuutusvalvontaviraston oikeus kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinta**

Vakuutusvalvontavirasto voi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja tarvittavat selvitykset on annettu virastolle, kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan, jos omistuksen katsotaan vaarantavan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen vakuutusyhtiön toiminnassa tai vaarantavan vakuutetut edut.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus asettaa omistukselle ehdot, joita se pitää tarpeellisina terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiseksi vakuutusyhtiön toiminnassa tai vakuutettujen etujen turvaamiseksi.

Hankinnan tai luovutuksen osapuolet eivät saa ryhtyä toimenpiteisiin hankinnan tai luovutuksen perusteella, ennen kuin hankintaa koskevassa asiassa on annettu lopullinen päätös tai hankinnan voidaan katsoa muutoin

tulleen hyväksytyksi, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

10 §

(10 § kumotaan)

**Osakkeiden tai takuuosuuksien omistajien rajoitetut oikeudet**

Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön vakuutusyhtiössä enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnasta ei tehdä 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai takuuosuudet on hankittu Vakuutusvalvontaviraston kiellosta huolimatta; tai

3) osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan jälkeen jonkin 5 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyn omistusrajan ylittävän omistuksen katsotaan vakavasti vaarantavan vakuutusyhtiön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan tai vakuutetut edut.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituissa tapauksissa osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalla ei ole vakuutusyhtiössä näihin osakkeisiin tai takuuosuuksiin perustuvia muita oikeuksia kuin oikeus voittoon. Tällaista saantoa ei saa merkitä vakuutusyhtiön osake- tai takuuosuusluetteloon eikä osakasluetteloon tai takuuosuuden omistajista pidettävään luetteloon.

11 §

(11 § kumotaan)

**Vakuutusyhtiön ilmoitusvelvollisuus**

Vakuutusyhtiön on ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle Vakuutusvalvontaviraston määräämänä ajankohtana vuosittain 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja takuuosuuksien omistajat ja omistusten suuruus sekä välittömästi ilmoitettava omistusyhteyden muuttumisesta 5 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja raja-arvoja suuremmaksi tai pienemmäksi.

Voimassa oleva laki

12 §

(12 § kumotaan)

**Vakuutusvalvontaviraston tiedonsaantioikeus**

*Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus saada vakuutusyhtiön vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja jokaiselta, joka omistaa vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia määrän, joka on vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka määrän, joka vastaa vähintään 10 prosenttia kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä tai joka muutoin oikeuttaa käyttämään siihen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa vakuutusyhtiön hallinnossa.*

6 luku

**Vakuutusyhtiön johto ja edustaminen**

4 §

*Hallituksen jäsenen kelpoisuus*

-----  
*Enemmistön vakuutusyhtiön hallituksen jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai hänen sijaisenaan.*  
-----

(4 §:n 4 mom. kumotaan)

5 §

*Toimitusjohtajaan ja tämän sijaiseen sovellettavat säännökset*

-----  
*Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa eivät saa olla vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan luotto-*

(5 §:n 4 mom. kumotaan)

*laitoksen tai sijoituspalveluyrityksen toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.*

---

## 29 luku

**Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset**

## 5 §

*Vakuutusyhtiörikkomus*

Joka tahallaan

---

4) hankkii osakkeita tai takuusuuksia tekemättä tämän lain 4 luvun 5 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka Vakuutusvalvontaviraston tämän lain tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain nojalla antaman kiellon vastaisesti,

---

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

---

## 29 luku

**Riitojen ratkaiseminen ja rangaistusseuraamukset**

## 5 §

*Vakuutusyhtiörikkomus*

Joka tahallaan

---

4) hankkii *tai luovuttaa* osakkeita tai takuusuuksia tekemättä 4 luvun 5 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta taikka *hankkii osakkeita tai takuusuuksia Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta* annetun lain 32 a §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti,

---

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

---

*Tämä laki tulee voimaan* \_\_\_\_\_ *päivänä*  
*kuuta 20* .

*Tämän lain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.*

---

## 6.

**Laki****työeläkevakuutusyhtiölain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997)  
 1 §:n 3 momentti sellaisena kuin se on laissa 894/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain soveltamisala**Lain soveltamisala*

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—12 §:ää, 5 luvun 3 §:ää, 7 §:n 2 momenttia ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—4 ja 6 momenttia, 5, 7 ja 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1 §:ää, 2 §:n 8 ja 9 kohtaa, 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa, 7—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10—12 §:ää.

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5, 7, 8 §:ää, 10 §:n 2 kohtaa ja 11 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1 §:ää, 2 §:n 8 ja 9 kohtaa, 5 §:n 1 momentin 4, 6 ja 9 kohtaa, 7—22 §:ää ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 §:ää ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 §:ää ja 10—12 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
 kuuta 20 .